

နိုင်ငံတကာ အကူအညီပေးရေး အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်လည်း၊ ယခုကဲ့သို့ ပဋိပက္ခအသွင်ကူးပြောင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်သည့် အနေအထားတွင် ကြုံတွေ့ကြုံရသည့် စိန်ခေါ်မှုပြဿနာမှာ အခြေခံလိုအပ်ချက်များကို တုံ့ပြန်ကူညီပေးနေသည့် အနေအထားမှ၊ ကာကွယ်ပေးမှုဆိုင်ရာကိစ္စများဖက်သို့ ပို၍အလေးထား ရွှေ့ပြောင်း လာရခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ တရားဝင်မှုသည် အငြင်းပွားဖွယ်ရှိနေဆဲကာလတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကာလမျိုးတွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် သမားရိုးကျ ရည်ရွယ်ချက်များဖြစ်သည့် လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့များ ပိုမိုတိုးချဲ့ပေးနိုင်ရေး၊ အစိုးရ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ ခိုင်မာသန်စွမ်းအောင် ကြိုးပမ်းရေး စသည့်လုပ်ငန်းများမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ဒေသန္တရအစိုးရများအကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများအပေါ် ဆန့်ကျင်သည့်ရလဒ်များလည်း ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသရှိ မြို့နယ်များနှင့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ပေါင်းစုံတွင် ထိခိုက်နစ်နာဖွယ်အကြောင်းများ ရေရှည်တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရ သော်လည်း၊ အလွန်ကြုံကြံခံနိုင်သည့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း အကူအညီပေးရေး အဖွဲ့အစည်းများက လူမှုရေး အရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရေး ကူညီပံ့ပိုးပေးသွားရန် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မဟုတ် အနည်းဆုံးအနေနှင့် ဒေသခံလူထုများ၏ ရင်ဆိုင်ရပ်တည်ရေး မဟာဗျူဟာ များအပေါ်တွင် သေချာမပြင်ဆင်ထားသည့် အစီအစဉ်များကြောင့် ဆိုးကျိုးဆုတ်ယုတ်မှု များ မဖြစ်ပေါ်စေသင့်ကြောင်း တင်ပြရပါသည်။

လယ်ယာခင်းများရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ ကချိုင်းတုံ့ပြန်မှု၊ ၂၀၁၃။ SSDF

ရေ့မျက်နှာဖုံးပုံ၊ ရွာအစည်းအဝေး၊ သံတောင်ကြီးမြို့နယ်၊ ၂၀၁၂။ CIDKP နောက်ကျောပုံ၊ စပါးသီးနှံရိတ်သိမ်းနေခြင်း၊ ဖာပွန်မြို့နယ်၊ ၂၀၁၂။ KORD

The Border Consortium

နယ်စပ် အကူအညီပေးရေး ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့သည်၊ အကျိုးအမြတ် မယူသည့် အစိုးရနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းတခု ဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသတွင် အိုးအိမ်ပြောင်းရွှေ့ထွက်ပြေးရသူများ၊ ပဋိပက္ခ စစ်ပွဲဒဏ်သင့်သူများအတွက် လူသားချင်းစာနာမှု လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ကြရာ၌ ရပ်ရွာအခြေပြုသည့် အဖြေတရပ် ထွက်ပေါ်လာစေရေးအတွက် ပံ့ပိုးပေးရန် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသည့် မဟာမိတ်အဖွဲ့အစည်းတခု ဖြစ်ပါသည်။

**မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင်
ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊
အိုးအိမ်အပြေပျက် ပြောင်းရွှေ့မှု နှင့်
ဒေသန္တရ အစိုးရစနစ်
အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်**

နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၃ ခုနှစ်

The Border Consortium

၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အရှိန်အဟုန် နှေးကွေးလာခဲ့သော်လည်း၊ နိုင်ငံ၏ ပဋိပက္ခများ အဆုံးသတ်နိုင်စေရေး အတွက် အင်အားစုအားလုံးပါဝင်သည့် နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုပြုရန် အလားအလာ ပို၍တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် ရေရှည်တည်တံ့စေရန်အတွက် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ကြန်အင်လက္ခဏာ၊ လုံခြုံရေး၊ တရားမျှတမှုတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် လိုလားချက်၊ မျှော်မှန်းထားချက်၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ အပေါ်တွင် အလေးထားဆောင်ရွက်ရန် များစွာလိုအပ်ပါသည်။ ယခုကောက်ခံခဲ့သည့် ကျေးရွာအဆင့် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုတွင် ဖြေရှင်းရမည့် စိန်ခေါ်မှုပြဿနာများဖြစ်သော ရေရှည်ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ ရေရှည်အိုးအိမ်ပြောင်းရွှေ့ထွက်ပြေးနေရမှု၊ အင်အားချိန်သည် အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တို့ကို မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသတွင်၊ ပဋိပက္ခ အသွင်ကူးပြောင်း တိုးတက်မှုများနှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင် တွေ့မြင်နေရပါသည်။

တောင်ပေါ်ဒေသတွင်း ကုန်ပစ္စည်းများဝင်သွင်းလမ်းကြောင်းတွင် တထောက်နားနေခြင်း။ သံတောင်ကြီးမြို့နယ်၊ ၂၀၁၂၊ CIDKP

ရေကာတာတည်ဆောက်ရန် မြေယာဆုံးရှုံးခြင်းအတွက် ဆန္ဒပြနေခြင်း။ တောင်ငူမြို့နယ်၊ ၂၀၁၂၊ KORD

နယ်စပ်ရှိ အကူအညီပေးရေးညွှန်ပေါင်း အဖွဲ့ကြီး The Border Consortium (TBC) က အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်း ၁၁ဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ စစ်တမ်းကောက်ယူ အကဲဖြတ်မှုအတွက် ပုံစံစီမံခန့်ခွဲထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စစ်တမ်းကောက်ယူလေ့လာခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ပြည်နယ် ၄ ခု နှင့် တိုင်းဒေသကြီး ၂ ခုအတွင်းရှိ မြို့နယ် ၂၂ မြို့နယ်အတွင်း ပြန့်ကျဲတည်ရှိနေသော ကျေးရွာ ၂၀၉ ရွာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူမှု ပြုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် စစ်ပွဲများကြောင့် မအေးချမ်းသေးသော ဒေသများတွင် အစိုးရဖမ်းဆီးသည့် ကျေးရွာစာရင်း မပြည့်စုံမှုကြောင့် နမူနာပုံစံထုတ်ရာတွင် မပြည့်စုံမှုများ ရှိခဲ့ပြီး၊ တွင်းဆင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့် ဝန်ထမ်းများကို ကျေးရွာအုပ်စုတစ်ခုမှ ထင်ရှားသည့်ရွာတစ်ရွာကို ရွေးချယ်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည့် ကျေးရွာများအနက် တစ်ဝက်ခန့်မှာ အစိုးရပဟတ်သည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများက တစ်စုံတရာ အတိုင်းအတာဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်နေကြပါသည်။ ၆ ရာခိုင်နှုန်းသော ကျေးရွာများသာ မကြာသေးမီက ကုလသမဂ္ဂ နှင့် အခြားအစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများ ကူညီပံ့ပိုးပေးမှုတွင် ပါဝင်ခံစားကြရပါသည်။

ဆယ်စုနှစ်များစွာကြာ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး၊ စစ်ပွဲပဋိပက္ခများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကြောင့် ကျေးလက်ဒေသနေ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှာ ဆင်းရဲမှုကြုံနေရပါသည်။ ထို့အပြင် အခြေခံ အဆောက်အဦများ ကင်းမဲ့ခြင်း၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းအပေါ် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုများကို ရုန်းကန်ရင်ဆိုင်နေရခြင်း၊ လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများ များစွာအကန့်အသတ်ရှိနေခြင်းများ ကြုံတွေ့နေကြရပါသည်။ ကျေးရွာလူထု အများစုမှာ မိမိဘာသာ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ရုံ စိုက်ပျိုးစားသောက်နေကြရသော လယ်သမားတောင်သူများ ဖြစ်ကြပြီး ရရှိနိုင်သောမြေယာမှာလည်း မိမိဘာသာဖူလုံရေးအတွက်ပင် လုံလောက်မှု မရှိပါ။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်များကြောင့် လူထုများမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ဈေးကွက်သို့ ပိုမိုသွားရောက် ထိတွေ့လာနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း မိုင်းတွင်းတူးဖော်မှုများ၊ သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၊ စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းကြီးများ ဝင်ရောက်လာကြသောကြောင့်၊ မြေယာသိမ်းပိုက်မှုများနှင့် လူတန်းစား မညီမျှမှုများလည်း ကြီးထွား လာသည်။ အလားတူပင် ကုန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဝန်ဆောင်ပေးမှုများမှာ ဦးစားပေး လိုအပ်ချက်များ ဖြစ်နေကြသော်လည်း၊ တိုင်းရင်းသားဒေသများအတွင်းသို့ အစိုးရ၏ ဝန်ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ချဲ့ထွင်လာမှုနှင့်အတူ အခြားတစ်နည်း တစ်ရပ်ဖြင့် ဝါးဖြိုမှု၊ ထိန်းချုပ်မှုများ ဖြစ်လာလေမည်လောဟု စိုးရိမ်ပူပန်မှုများလည်း ရှိနေကြသည်။

ယခုနှစ် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် ကျေးရွာများ၏ အခြေအနေအပေါ် ဦးစားပေး ကောက်ယူသည့် အတွက်ကြောင့် ယခင်နှစ် စစ်တမ်းက လွှမ်းမိုးခဲ့သည့် မြို့နယ်ထက်စာလျှင် အရေအတွက် နည်းပါသည်။ ထို့အပြင် ယခင်နှစ်က ခန့်မှန်းခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသ၊ ကျေးလက်များရှိ ပြည်တွင်းဒုက္ခသည် (IDPs) ဦးရေ အရေအတွက် ၄၀၀၀၀၀ ၈၀၀၀၀ ကျော်လည်း ထပ်၍ အသစ်စစ်ဆေးမှုများ မပြုနိုင်ခဲ့ပါ။ သို့သော် အသစ်သောရွှေ့ပြောင်းရမှုများမှာ ဥပမာအားဖြင့် ကရင်ပြည်နယ် အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ရေကြီးမှုမျိုးကဲ့သို့သော သဘာဝကပ်ဘေးများကြောင့်နှင့် ပဋိပက္ခစစ်ပွဲများထက်စာလျှင် သံယဇာတထုတ်လုပ်ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင်နေသည့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဇူလိုင်လ ကရင်ပြည်နယ် ရေကြီးမှုတွင် လူ ၃၃၀၀၀ ခန့် နေရာရွှေ့ပြောင်းကြရပါသည်။

ယခင် မူရင်းကျေးရွာများသို့ ပြန်လည်နေထိုင် သို့မဟုတ် နီးစပ်ရာသို့ ပြန်လည် အခြေချသည့် အိုးအိမ်စွန့်ပစ်ထွက်ပြေးခဲ့ရသူ ပမာဏမှာ အကန့်အသတ် ရှိနေပါသေးသည်။ ယခင်ရွှေ့ပြောင်းထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည့် ဒုက္ခသည်များက ပြောဆိုကြရာတွင် အနည်းဆုံး သူတို့၏နေရာများမှ အစိုးရစစ်တပ်များ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသည့်ကာလ၊ သို့မဟုတ် ထိတွေ့မှုများ မရှိတော့သည့် အခြေအနေကို စောင့်ဆိုင်းနေကြကြောင်း တစ်သမတ်တည်း ပြောပြကြပါသည်။ ယေဘုယျ သဘောတူညီမှု ရှိနေသော်လည်း၊ အခြေအနေမှာ ရေရှည်တည်တံ့သည့် အိမ်ပြန်မှု၊ သို့မဟုတ် စုစည်းပြီး အိမ်ပြန်ခရီး ဖြစ်ရလောက်အောင် အခြေအနေ မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော်လည်း သက်ဆိုင်ပတ်သက်သည့် အင်အားစုများ စတင် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုကြသည့်အခါ၊ ဒုက္ခသည်များ၊ ဒုက္ခသည် အသိုက်အဝန်းများ အိမ်ပြန် နိုင်မည့် အလားအလာလည်း ရှိနေပါသည်။ သို့သော်လည်း မြို့နယ်ခွဲ တည်ဆောက်နေမှု နှင့် ဒုက္ခသည်များ ပြန်လည်နေရာချထားရေး ကနဦးစီမံခန့်ခွဲမှုများမှာ နိုင်ငံတကာ စံနှုန်းများကို ပစ်ပယ်ထားဖွယ်ရှိကြောင်း စိုးရိမ်ပူပန်မှုများလည်း ရှိနေပါသည်။

ဒေသန္တရအစိုးရစနစ်များမှာ အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာခေါင်းဆောင်များအပေါ် မူတည်နေပါသည်။ ယခုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုတွင် တွေ့ရှိချက်များအရ ဒေသခံ အိမ်ထောင်စုများအပေါ် တာဝန်ယူ တာဝန်ခံမှု ရှိကြောင်း တွေ့ရပြီး၊ ဒေသခံအရေးကိစ္စ များ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပဋိပက္ခများ ဖြေရှင်းပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အဓိက တာဝန်ရှိကြပါသည်။ အစိုးရမဟုတ်သည့် လက်နက်ကိုင် အင်အားစုများက လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ပေးမှုအတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးကူညီပေး ကြသည်။ သို့သော် တွေ့ရှိချက်များအရ မြန်မာအစိုးရ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင် များနှင့် ရဲတပ်ဖွဲ့အပေါ် တွင် အကျယ်အပြန့် မယုံကြည်စိတ်။ သံသယစိတ်များ ရှိနေကြကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ သို့အတွက်ကြောင့်ပင် ရပ်ရွာအခြေပြု သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် စီမံခန့်ခွဲမှု နှင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် တရားမျှတမှု ရရှိစေရေး၊ အားကောင်းစေရေးတွင် ကြိုးစားသော အခက်အခဲရှိနေပေပါသည်။ အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများအကြား အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စနစ်များ ပေါင်းစည်းရေးသည် အရည်အသွေးများ မြင့်တက်လာစေရေး၊ ကျေးရွာ ခေါင်းဆောင်များအပေါ်တွင် ကျရောက်နေရသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးများ လျော့ပါးလာစေရေး တို့အတွက် အထူးအရေးကြီးပါသည်။